

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ:

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ»

ΟΔΗΓΟΣ
ΚΑΙ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ANTIKEIMENO – ΣΤΟΧΟΙ

Το διατμηματικό – διαπανεπιστημιακό πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «*Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική*» έχει ως αντικείμενο την διεπιστημονική έρευνα των συσχετίσεων και αλληλεπιδράσεων δύο γνωστικών περιοχών, αφενός της διαχείρισης και ανάδειξης των μνημείων ιδιαίτερα με την χρήση των νέων τεχνολογιών, και αφετέρου της αρχιτεκτονικής με ιδιαίτερη έμφαση στον αστικό και περιαστικό χώρο.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι η εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, προερχομένων από τις επιστημονικές περιοχές της αρχαιολογίας, της αρχιτεκτονικής, ή της πολιτισμικής τεχνολογίας και η μετεκπαίδευσή τους στην αντιμετώπιση θεμάτων σχεδιασμού, παρέμβασης και διαχείρισης του αρχαιολογικά και ιστορικά φορτισμένου χώρου σε ιστορικά κέντρα οικισμών και στον περίγυρό τους. Η σπουδή αυτή επιδιώκει παράλληλα την εμβάθυνση στην έρευνα κοινών προβλημάτων αρχαιολογίας και αρχιτεκτονικής.

Αφετηρία για την οργάνωση του μεταπτυχιακού προγράμματος αποτελεί η διαπίστωση ότι σε ιστορικά σημαντικές περιοχές έχουν αναπτυχθεί δύο ισχυρές δυναμικές: (α) η δυναμική της ανάπτυξης, η οποία χαρακτηρίζει τα τελευταία χρόνια ολόκληρο τον πλανήτη, με τρομακτικούς ρυθμούς αστικοποίησης, και (β) η δυναμική της ιστορικής συνέχειας και της διατήρησης της ιστορικής κληρονομιάς, που έχει ιδιαίτερα έντονη σημασία στα αστικά κέντρα.

Μέχρι σήμερα οι δυο δυναμικές βρίσκονται σε συνεχή σύγκρουση, αντιμετωπίζοντας η μια την άλλη ως βασικό αντίπαλο, που εμποδίζει την απρόσκοπτη ανάπτυξη των στόχων και των προοπτικών της κάθε μιας. Για τον αρχαιολόγο και τον διαχειριστή μνημείων η αστική αλλά και η περιαστική ανάπτυξη αποτελεί σοβαρό κίνδυνο στην προσπάθεια αποκάλυψης, συντήρησης και ανάδειξης του μνημειακού πλούτου. Αντίστοιχα για την τρέχουσα πολεοδομική πρακτική η ύπαρξη αρχαιολογικού ενδιαφέροντος στην περιοχή πολεοδομικού σχεδιασμού ή δραστηριότητας αποτελεί δυσάρεστη τροχό-πέδη στην απρόσκοπτη και σύγχρονη διαδικασία αστικής/οικιστικής ανάπτυξης.

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα ξεκινά από τη θέση ότι η σχέση των δυναμικών αυτών έχει τοποθετηθεί σε λάθος βάση και ότι αυτές μπορούν και πρέπει όχι απλά να συνυπάρχουν αλλά να αλληλοενισχύονται και να συντίθενται σε επιστημονικά, ηθικά και κοινωνικά απολύτως θετικό αποτέλεσμα.

Το πρόγραμμα στοχεύει λοιπόν στην ανάπτυξη αφενός συστηματικών προτάσεων σύνθεσης και συνέργειας των ανωτέρω δυναμικών και αφετέρου εξειδικευμένων επιστημόνων για την εφαρμογή τους. Με τον στόχο αυτό αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη δημιουργίας κοινού λεξιλογίου και κοινών μεθοδολογικών εργαλείων ανάμεσα σε συνεργαζόμενους αρχαιολόγους και αρχιτέκτονες - πολεοδόμους, οι οποίοι θα επιτύχουν την επιθυμητή συνέργεια.

2. ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Στη λειτουργία του ΠΜΣ *Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική* συνεργάζονται για να επιτύχουν με τον πιο οργανωμένο τρόπο την ανωτέρω συνέργεια τα ακόλουθα Τμήματα:

- (α) **Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών,**
- (β) **Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών και**
- (γ) **Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.**

Τον συντονισμό και την διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Τα μαθήματα διεξάγονται στην Αθήνα και τα θέματα σχεδιασμού στην Αθήνα, την Πάτρα, τη Μυτιλήνη, τη Νάξο και σε άλλα κέντρα κατά τις ανάγκες του προγράμματος.

Συγκροτείται Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του Προγράμματος (ΕΔΕ) από εκπροσώπους των συνεργαζόμενων Τμημάτων, η οποία έχει την καθόλου εποπτεία της λειτουργίας του Προγράμματος.

3. ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ *Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική* απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ).

Η διάρκεια των σπουδών είναι τέσσερα (4) εξάμηνα πλήρους φοίτησης.

Ο κάτοχος του ΜΔΕ μπορεί να συνεχίσει, μετά από έγκριση σχετικής αίτησής του, τις μεταπτυχιακές του σπουδές για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, σε ένα από τα συνεργαζόμενα Τμήματα, σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανονισμούς και τις κείμενες διατάξεις.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

4.1. Αριθμός εισακτέων

Ο μέγιστος αριθμός φοιτητών/τριών που επιλέγονται κάθε χρόνο για το ΠΜΣ ορίζεται σε είκοσι (20). Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ) δύναται, εφόσον οι υποψήφιοι οι οποίοι πληρούν τα απαραίτητα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα δεν επαρκούν, να επιλέξει αριθμό μικρότερο των είκοσι.

Η ΕΔΕ επιλέγει τους άριστους υποψηφίους λαμβάνοντας υπόψη την πολλαπλή διάσταση του ΠΜΣ. Επιδιώκεται η σύμμετρη κατανομή μεταπτυχιακών φοιτητών ανάμεσα στους διάφορους κλάδους, χωρίς πάντως να προσδιορίζονται αυστηρές ποσοστώσεις ούτε να παραμερίζεται η σχετική ποιότητα των υποψηφίων υπέρ της ποσότητας.

4.2. Κατηγορίες υποψηφίων

Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής έχουν (α) κάτοχοι πτυχίων Τμημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας Ελληνικών πανεπιστημίων ή ισοτίμων πτυχίων του εξωτερικού, (β) διπλωματούχοι αρχιτέκτονες μηχανικοί απόφοιτοι Ελληνικών ΑΕΙ ή ισοτίμων ξένων σχολών, (γ) κάτοχοι πτυχίου του Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, δ) κάτοχοι πτυχίων άλλων ειδικοτήτων ΑΕΙ με σπουδές σχετικές προς το περιεχόμενο και τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ.

4.3. Προαπαιτούμενα

Η ΕΔΕ δύναται να ορίζει κατά περίπτωση συγκεκριμένα μαθήματα από το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ενός από τα συνεργαζόμενα Τμήματα ως προαπαιτούμενα για την συμμετοχή υποψηφίου στο ΠΜΣ. Στην περίπτωση αυτή ο συγκεκριμένος υποψήφιος παρακολουθεί, αφού επιλεγεί, κατά προτεραιότητα τα μαθήματα αυτά, και μετά την επιτυχή συμπλήρωσή τους συνεχίζει με τα μαθήματα του ΠΜΣ.

4.4. Αίτηση υποψηφιότητας

Η προκήρυξη για την εισαγωγή νέων σπουδαστών στο ΠΜΣ με όλες τις σχετικές πληροφορίες γίνεται το αργότερο κατά μήνα Απρίλιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους και ανακοινώνεται στον ημερήσιο τύπο. Η προθεσμία υποβολής αίτησης λήγει τέλος Μαΐου*.

Όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία επιλογής υποβάλλουν φάκελο υποψηφιότητας που περιλαμβάνει τα ακόλουθα (η αίτηση και τα δικαιολογητικά δεν επιστρέφονται μετά την κατάθεσή τους):

- α) Αίτηση σε ειδικό έντυπο που διαθέτει η Γραμματεία των συνεργαζομένων Τμημάτων
- β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων
- γ) Πιστοποιητικά αναλυτικής βαθμολογίας
- δ) Πιστοποιητικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας. Συνεκτιμάται ως επί πλέον προσόν η γνώση μιας ακόμη από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (Γαλλική, Γερμανική, Ιταλική, Ισπανική).
- ε) Βιογραφικό σημείωμα στο οποίο να αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές, τυχόν διδακτική και επαγγελματική εμπειρία, επιστημονική και άλλη σχετική δραστηριότητα.
- στ) Υπόμνημα με τα επιστημονικά ενδιαφέροντα του/της υποψηφίου/ας, καθώς και τους λόγους για τους οποίους ενδιαφέρεται να πραγματοποιήσει σπουδές στο συγκεκριμένο ΠΜΣ.
- ζ) Δύο συστατικές επιστολές
- η) Ανάπτυα δημοσιεύσεων και περίληψη πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας, εφόσον οι προπτυχιακές σπουδές του υποψηφίου προβλέπει τέτοια εργασία. Ιδιαίτερα για τους αρχιτέκτονες υποψηφίους απαιτείται η υποβολή *portfolio* παρουσίασης των κυρίων σχεδιαστικών εργασιών τους.

4.5. Γνώση ξένων γλωσσών

Οι μεταπτυχιακοί σπουδαστές απαιτείται να γνωρίζουν πολύ καλά την αγγλική γλώσσα για δύο λόγους: αφενός για να έχουν πρόσβαση στη διεθνή βιβλιογραφία και αφετέρου για να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις εργασιών που θα γίνονται σε ξένη γλώσσα από κοινού με συνεργαζόμενες ευρωπαϊκές Σχολές. Επί πλέον προσόν θα θεωρείται η δυνατότητα χρήσης μιας ακόμη από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν έχει το δίπλωμα που απαιτείται για την αγγλική γλώσσα, δηλαδή *proficiency* ή *TOEFL*, αλλά πληροί όλες τις άλλες προϋποθέσεις, παραπέμπεται σε εξέταση στην γλώσσα η οποία οργανώνεται από την ΕΔΕ κατά το πρώτο στάδιο αξιολόγησης των υποψηφίων.

*Για το ακαδημαϊκό έτος 2008-09 οι προθεσμίες υποβολής υποψηφιοτήτων θα ισχύσουν σύμφωνα με την προκήρυξη του προγράμματος.

4.6. Διαδικασία επιλογής

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών γίνεται μια φορά κάθε χρόνο και περιλαμβάνει δύο στάδια. Στο πρώτο, οι υποψήφιοι/ες υποβάλλονται σε γραπτή εξέταση βάσει βιβλιογραφίας που ορίζεται από την ΕΔΕ και η οποία αποβλέπει κυρίως στην εξασφάλιση βασικών γνώσεων των υποψηφίων στα διαφορετικά από τον κλάδο που προέρχονται αντικείμενα του Προγράμματος. Τριμελής Επιτροπή Επιλογής οριζόμενη από την ΕΔΕ βαθμολογεί τα γραπτά και αξιολογεί γενικότερα όλες τις αιτήσεις των υποψηφίων. Τα βασικότερα στοιχεία για την αξιολόγηση είναι το επίπεδο και η συνάφεια των προηγούμενων σπουδών με το αντικείμενο του ΠΜΣ, η γενικότερη εκπαιδευτική πορεία του/της υποψηφίου/ας, η επίδοση στη γραπτή εξέταση, καθώς και η προσωπικότητα και η ενδεχόμενη επιστημονική και επαγγελματική δραστηριότητα του/της.

Οι υποψήφιοι που επιλέγονται στο πρώτο στάδιο συνεχίζουν στο δεύτερο, καλούνται δηλαδή σε συνέντευξη. Με την συνέντευξη η Επιτροπή Επιλογής επιδιώκει να διαπιστώσει ποιοι υποψήφιοι διακρίνονται από μεγαλύτερη ικανότητα να ανταποκριθούν ουσιαστικά στις απαιτήσεις του ΠΜΣ, συνεκτιμώντας το κίνητρο και το ενδιαφέρον, αλλά και την επιστημονική συγκρότηση και επάρκεια των υποψηφίων σε σχέση με το αντικείμενο του ΠΜΣ.

Μέχρι το τέλος Ιουνίου η Επιτροπή Επιλογής παρουσιάζει συνολική πρόταση στην ΕΔΕ με κατάταξη των υποψηφίων σε τρεις κατηγορίες: (α) τους προτεινόμενους υποψηφίους κατά ιεραρχική σειρά, (β) τους επιλαχόντες υποψηφίους ομοίως και (γ) τους μη προτεινόμενους με αλφαβητική σειρά. Η ΕΔΕ δύναται να επιφέρει αλλαγές στον προτεινόμενο από την Επιτροπή κατάλογο, ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση μέλους της, η οποία θα συγκεντρώνει πλειοψηφία 3/4 του συνόλου των μελών της.

Σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυνατόν ο τελικός αριθμός των εισαγομένων κατ' έτος στο ΠΜΣ να υπερβαίνει τους είκοσι (20).

5. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το ΠΜΣ έχει ταυτόχρονα ερευνητικό και επαγγελματικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα:

(α) Το ΠΜΣ με ενιαία δομή αλλά και ευελιξία των επιμέρους ενοτήτων έχει στόχο να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες

- υποδομή θεωρητικών γνώσεων σε θέματα αρχαιολογίας, διαχείρισης μνημείων και αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και

- εξειδίκευση στην επιστημονική περιοχή της διαχείρισης και ανάδειξης μνημείων, της πολιτισμικής τεχνολογίας και του σχεδιασμού σε ιστορικό και αρχαιολογικό περιβάλλον.

(β) Το ΠΜΣ δίνει έμφαση στην ερευνητική πρακτική. Οι φοιτητές του επιδιώκεται να αποκτήσουν γνώσεις και ικανότητες στην επιστημονική έρευνα που θα επιτρέπουν τόσο την παραγωγή ερευνητικού έργου όσο και την κριτική αποτίμηση της ποιότητάς του και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του.

(γ) Στο περιεχόμενο σπουδών περιλαμβάνεται συστηματική προσπάθεια μελέτης του ελληνικού και διεθνούς πλαισίου, ώστε οι φοιτητές να καθίστανται ικανοί να αναλύουν τα ζητήματα που τίθενται και να κατανοούν τις ιδιαιτερότητες κατά τόπους και τους παράγοντες που τις προσδιορίζουν.

(δ) Εκτός από τις θεωρητικές γνώσεις και τις ικανότητες ανάλυσης των παραμέτρων του αντικειμένου το πρόγραμμα επιδιώκει οι απόφοιτοί του να αποκτήσουν και ικανότητες παρέμβασης στο επίπεδο της διαχείρισης μνημείων και του πολεοδομικού γίνεσθαι.

Έτσι το ΠΜΣ συγκροτείται από τις ακόλουθες τέσσερις βασικές συνιστώσες:

1. Τα μεταπτυχιακά μαθήματα
2. τα θέματα σχεδιασμού
3. το διεπιστημονικό σεμινάριο
4. τη μεταπτυχιακή εργασία

5.1. Μεταπτυχιακά μαθήματα

Τα μαθήματα οργανώνονται σε τρεις γνωστικές ενότητες:

Ενότητα 1: Ιστορία και Θεωρία

- Αρχαιολογία, Αρχιτεκτονική και Πολεοδομία της Αρχαιότητας
- Βυζαντινή, Μεσαιωνική και Μεταβυζαντινή Αρχιτεκτονική και Πολεοδομία
- Πολιτισμική Επικοινωνία
- Ιστορία της νεότερης πόλης και της πολεοδομίας
- Θεωρία της Αρχιτεκτονικής και της Πολεοδομίας

- Θεωρία της Συντήρησης και Αποκατάστασης Μνημείων και Συνόλων
- Ειδικά θέματα Ιστορίας και Θεωρίας

Ενότητα 2: Μεθοδολογία και Τεχνικές

- Μέθοδοι αρχαιολογικής έρευνας σε αστικό και περιαστικό χώρο
- Αρχαιολογική διαχείριση μνημείων ιδιαίτερα σε αστικό και περιαστικό χώρο
- Συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων
- Εφαρμογές Πληροφορικής για τη μελέτη και καταγραφή μνημείων
- Νέες Τεχνολογίες για την ερμηνεία και ανάδειξη μνημείων
- Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών (GIS)
- Μέθοδοι των Κοινωνικών Επιστημών

Ενότητα 3: Πρακτική

- Νομικό πλαίσιο προστασίας της Πολιτισμικής Κληρονομιάς και Πολεοδομική νομοθεσία
- Διαχείριση του Αρχαιολογικού Έργου
- Λειτουργία μνημειακών χώρων (Οικονομικές παράμετροι της διαχείρισης και ανάδειξης μνημείων σε αστικό και περιαστικό χώρο. Διάρκεια συντήρησης).
- Ειδικά θέματα πολιτισμικής τεχνολογίας
- Κοινωνιολογία του αστικού και περιαστικού χώρου
- Οικονομία του αστικού και περιαστικού χώρου
- Βιώσιμη και Αειφόρος Ανάπτυξη

Είναι δυνατή η προσφορά μαθημάτων με συνδυασμό διαδικτυακής, εξ αποστάσεως διδασκαλίας και διαλέξεων.

5.2. Θέματα Σχεδιασμού

Τα θέματα Σχεδιασμού αποτελούν την δεύτερη συνιστώσα του ΠΜΣ. Μέσα από αυτά ο μεταπτυχιακός σπουδαστής διδάσκεται και δοκιμάζει τις γνώσεις και τις ικανότητές του σε συγκεκριμένα προβλήματα σχεδιασμού τα οποία συνδυάζουν την προβληματική της πολεοδομικής ανάπτυξης και της αρχαιολογικής διαχείρισης μνημείων. Η θεματολογία ορίζεται κάθε φορά από τους αντίστοιχους διδάσκοντες και είναι συναφής με τους στόχους του ΠΜΣ.

Κάθε σπουδαστής πρέπει να συμμετάσχει σε δύο Θέματα. Το πρώτο εντάσσεται στο πρόγραμμα του πρώτου εξαμήνου σπουδών, με 10 δμ, ενώ το δεύτερο οργανώνεται στη Νάξο ή κοντινό προς αυτή νησί κατά το θερινό διάστημα ανάμεσα στο πρώτο και το δεύτερο έτος σπουδών, με διπλή βαρύτητα (20 δμ). Τα θέματα μπορούν και είναι ευκαίω να εκπονούνται επί τόπου. Κάθε θέμα Σχεδιασμού υπολογίζεται να διαρκεί 15-21 ημέρες.

Το Θέμα Σχεδιασμού της θερινής περιόδου που οργανώνεται στην Νάξο πραγματοποιείται στην πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη του Δήμου, κατά την σχετική συμφωνία του Πανεπιστημίου Αθηνών με τον Δήμο Νάξου.

Στα Θέματα Σχεδιασμού είναι δυνατόν να συμμετέχουν και καθηγητές και φοιτητές από άλλα συνεργαζόμενα Ιδρύματα του εσωτερικού ή εξωτερικού. Αντίστοιχα μπορεί ο φοιτητής του ΠΜΣ να συμμετάσχει σε εντατικό θέμα σχεδιασμού στο εξωτερικό σε συνεργαζόμενο Ίδρυμα καταγράφοντας τις ανάλογες δμ.

5.3. Διεπιστημονικό Σεμινάριο

Στο Διεπιστημονικό Σεμινάριο προβλέπεται καλούμενοι από το εξωτερικό επιστήμονες, τα μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ να παρουσιάζουν επίκαιρους επιστημονικούς / ερευνητικούς προβληματισμούς σχετικά με την Αρχαιολογία και τα μνημεία, την Αρχιτεκτονική και την Πολεοδομία, την Πολιτισμική τεχνολογία, καθώς και την συνεργασία των κλάδων αυτών στον σχεδιασμό του δομημένου περιβάλλοντος. Το Σεμινάριο αποσκοπεί ιδιαίτερα στην προώθηση του ακαδημαϊκού διαλόγου μέσα από διαλέξεις και επιστημονικές ημερίδες που θα δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ένταξη και συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών /τριών στην ακαδημαϊκή κοινότητα.

Στην θεματική του εντάσσονται τα παρακάτω αντικείμενα:

- (α) η διεθνής επιστημονική επικαιρότητα (νέα δημοσιεύματα, αποτελέσματα ερευνών, νέες επιστημολογικές προσεγγίσεις)
- (β) η ελληνική επιστημονική επικαιρότητα
- (γ) πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα της τρέχουσας επικαιρότητας.

Μία διημερίδα του Σεμιναρίου θα οργανώνεται κατά τους θερινούς μήνες στη Νάξο, σε συνδυασμό με το Θέμα Σχεδιασμού.

5.4. Μεταπτυχιακή εργασία (ΜΕ)

Η Μεταπτυχιακή εργασία (Master's thesis) αποτελεί το επιστέγασμα των μεταπτυχιακών σπουδών του φοιτητή και την απόδειξη των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκόμισε από το ΠΜΣ.

Η ΜΕ μπορεί να είναι ερευνητική ή σχεδιαστική, συγκροτείται με βάση συγκεκριμένο επιστημολογικό πλαίσιο, χρησιμοποιεί δόκιμες ερευνητικές ή/και αναλυτικές-συνθετικές μεθόδους και επιβλέπεται από διδάσκοντα του προγράμματος.

Όλες οι ΜΕ παρουσιάζονται δημόσια. Ο Κανονισμός Σπουδών ορίζει τις λεπτομέρειες σύνταξης, παράδοσης, παρουσίασης και αξιολόγησης της μεταπτυχιακής εργασίας.

6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Το ΠΜΣ έχει διάρκεια τεσσάρων εξαμήνων. Για την απόκτηση του ΜΔΕ ο φοιτητής πρέπει να συμπληρώσει συνολικά 120 διδακτικές μονάδες, 30 ανά εξάμηνο, ως ακολούθως:

(α) *Εννέα(9) Μεταπτυχιακά Μαθήματα*, τρία σε κάθε εξάμηνο (πρώτο, δεύτερο, τρίτο), με ένα μάθημα τουλάχιστον υποχρεωτικά από κάθε γνωστική ενότητα: $9 \times 6 = 54$ δμ.

(β) *Δύο (2) Θέματα Σχεδιασμού*, ένα στο πρώτο εξάμηνο και ένα το καλοκαίρι: $10+20 = 30$ δμ.

(γ) Συμμετοχή στο *Διεπιστημονικό Σεμινάριο*, που διατρέχει όλο το ΠΜΣ (3 πρώτα εξάμηνα, 2 δμ ανά εξάμηνο): 6 δμ.

(δ) *Μεταπτυχιακή εργασία*: 30 δμ.

Η δομή του Προγράμματος Σπουδών εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πρώτο εξάμηνο		Δεύτερο εξάμηνο		Τρίτο εξάμηνο	Τέταρτο εξάμηνο
Μάθημα (6 δμ)	Θέμα Σχεδιασμού (10 δμ)	Μάθημα (6 δμ)	Θερινό Θέμα Σχεδιασμού (20 δμ)	Μάθημα (6 δμ)	Μεταπτυχιακή εργασία (Master's thesis) (30 δμ)
Μάθημα (6 δμ)		Μάθημα (6 δμ)		Μάθημα (6 δμ)	
Μάθημα (6 δμ)		Μάθημα (6 δμ)		Μάθημα (6 δμ)	
Διεπιστημονικό Σεμινάριο (6 δμ)					

Οι φοιτητές/τριες έχουν την δυνατότητα ευρείας επιλογής μέσα στο πλαίσιο κάθε ενότητας μαθημάτων προκειμένου να συγκροτήσουν πρόγραμμα που να ανταποκρίνεται στα επιστημονικά ενδιαφέροντα και την εξειδίκευσή τους. Η επιλογή γίνεται σε συνεννόηση με τον Σύμβουλο Σπουδών και για κάθε ενότητα καθορίζεται ένα τουλάχιστον μάθημα που πρέπει να παρακολουθήσουν.

Η κατανομή των Μεταπτυχιακών Μαθημάτων και των Θεμάτων Σχεδιασμού ανά εξάμηνο φοίτησης στο ΠΜΣ, ώστε να συμπληρώνεται για κάθε φοιτητή ο ανωτέρω πίνακας ως εξατομικευμένο πρόγραμμα σπουδών δεν είναι δεσμευτική, αλλά ενδεικτική. Οι φοιτητές/τριες έχουν υπό την καθοδήγηση του Συμβούλου Σπουδών την δυνατότητα να επιλέξουν μάθημα άλλου εξαμήνου από το ενδεικτικό. Πάντως υποχρεούνται να εγγράφονται ανά εξάμηνο σε τουλάχιστον 22 δμ, ώστε η σπουδή τους να είναι πλήρους απασχόλησης.

7. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Η ΕΔΕ καταρτίζει κάθε χρόνο κατά μήνα Μάιο το πρόγραμμα του επόμενου έτους, καθώς και πρόβλεψη (υποκείμενη σε πιθανές αλλαγές) για το πρόγραμμα του μεθεπόμενου έτους.

Το πρόγραμμα Μαθημάτων και Θεμάτων διαφοροποιείται από έτος σε έτος ανάλογα με τις δυνατότητες των διδασκόντων του ΠΜΣ. Ο καθορισμός πάντως του συγκεκριμένου προγράμματος κάθε ακαδημαϊκού έτους γίνεται με κύριο γνώμονα τη διασφάλιση τόσο της επιστημονικής επάρκειας του περιεχομένου σπουδών όσο και της επαρκούς προσφοράς μαθημάτων σε σχέση με τις ανάγκες των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Ο κατάλογος μαθημάτων περιλαμβάνει περιγραφή του ακαδημαϊκού περιεχομένου και της μεθόδου διεξαγωγής, καθώς και των απαιτήσεων κάθε Μαθήματος και Θέματος. Οι περιγραφές αναδεικνύουν τις διαφορετικές επιστημονικές προσεγγίσεις και τις ποικίλες όψεις των αντικειμένων του προγράμματος.

8. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

9.1. Διδακτικό προσωπικό.

Στο Διδακτικό προσωπικό του ΠΜΣ συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ των συνεργαζομένων Τμημάτων. Μπορούν επίσης να συμμετέχουν ομότιμοι καθηγητές των συνεργαζομένων Τμημάτων με σημαντικό έργο στο χώρο του αντικείμενου του ΠΜΣ.

Στην διδασκαλία μπορούν να συμμετέχουν Έλληνες ειδικοί επιστήμονες με αποδεδειγμένη ιδιαίτερη γνώση και εμπειρίες στο αντικείμενο των σχετικών μαθημάτων, καθώς και προσκαλούμενοι ξένοι επιστήμονες με σημαντικό έργο στο χώρο του αντικείμενου του προγράμματος.

Τις αναθέσεις διδασκαλίας και όλες τις σχετικές λεπτομέρειες αποφασίζει η ΕΔΕ.

8.2. Σύμβουλος Καθηγητής

Για κάθε νεοεισερχόμενο στο ΠΜΣ φοιτητή/τρια ορίζεται ένας από τους διδάσκοντες στο Πρόγραμμα ως Σύμβουλος Σπουδών του/της. Ο Σύμβουλος Σπουδών συνεργάζεται με τον φοιτητή/τρια σε όλη την διάρκεια των σπουδών του/της και τον/την βοηθεί να αποκτήσει σαφή εικόνα των δυνατοτήτων που προσφέρει το Πρόγραμμα και να οργανώσει το ατομικό του/της πρόγραμμα. Σε συνεργασία επίσης με τον Σύμβουλο Σπουδών ο φοιτητής ή η φοιτήτρια αποφασίζει το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διατριβής και προτείνεται ο επιβλέπων καθηγητής. Ο Σύμβουλος δεν είναι αναγκαστικά και Επιβλέπων.

Ειδικότερα ο Σύμβουλος Σπουδών είναι επιφορτισμένος με τις κατωτέρω αρμοδιότητες:

- Συμβουλεύει τον φοιτητή σχετικά με προβλήματα που αντιμετωπίζει στις σπουδές του,
- παρέχει διευκρινίσεις για την ερμηνεία και την εφαρμογή του Κανονισμού Σπουδών,
- εισηγείται λύσεις για την αποφυγή κρίσεων και την βελτίωση των σπουδαστικών συνθηκών και
- συμβουλεύει τον/την φοιτητή/τρια στην επιλογή ακαδημαϊκής κατεύθυνσης, μαθημάτων, καθώς και στην αναζήτηση κριτηρίων και θέματος για την Διπλωματική του εργασία.

8.3. Επιβλέπων καθηγητής

Βλ. κατωτέρω, άρθρο 11.2

9. ΦΟΙΤΗΣΗ

9.1. Ελάχιστη φοίτηση

Το ΠΜΣ καλύπτει κατ' ελάχιστον τέσσερα εξάμηνα (δύο έτη) σπουδών. Κάθε εξάμηνο καλύπτει 30 δμ. Συνολικά απαιτούνται 120 δμ για να απονεμηθεί στον μεταπτυχιακό φοιτητή το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ).

9.2. Εγγραφή ανά εξάμηνο

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής επιλέγει στην αρχή *κάθε εξαμήνου* τα Μεταπτυχιακά Μαθήματα και το Θέμα Σχεδιασμού που επιθυμεί να παρακολουθήσει κατά το τρέχον εξάμηνο και καταθέτει στην Γραμματεία το σχετικό έντυπο εγγραφής.

9.3. Ακαδημαϊκός φόρτος εξαμήνου

Ο αριθμός διδακτικών μονάδων (δμ) του προτεινόμενου εξαμηνιαίου προγράμματος σπουδών κάθε φοιτητή δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 22 δμ και μεγαλύτερος των 38 δμ.

9.4. Παρακολούθηση μαθημάτων

(α) Όλα τα Μαθήματα και Θέματα προϋποθέτουν τη στενή συνεργασία των μεταπτυχιακών φοιτητών με τον διδάσκοντα και απαιτούν την κατά το δυνατόν αδιάλειπτη παρουσία τους. Η παρουσία του φοιτητή είναι υποχρεωτική σε όλες τις ακαδημαϊκές υποχρεώσεις κάθε μαθήματος.

(β) Φοιτητής ή φοιτήτρια που απουσιάζει από Μάθημα ή Θέμα για περισσότερες από δύο συναντήσεις αποτυγχάνει στο μάθημα αυτό και δεν μπορεί να προσέλθει στις εξετάσεις. Οι επί πλέον απουσίες είναι δυνατόν να θεωρηθούν δικαιολογημένες και να επιτραπεί η συμπλήρωση του μαθήματος, εφόσον κατατεθεί στην ΕΔΕ και κριθεί θετικά προσυπογραμμένη από τον Σύμβουλο Σπουδών τεκμηριωμένη αίτηση του φοιτητή. Το σύνολο των απουσιών δεν μπορεί όμως σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει το

ήμισυ του συνόλου των πραγματοποιηθέντων μαθημάτων.

(γ) Η παρακολούθηση του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι στο ΠΜΣ. Στην αρχή κάθε εξαμήνου η ΕΔΕ καθορίζει το πλαίσιο διεξαγωγής του Σεμιναρίου (τόπος, χρόνος, ειδική θεματική) και ορίζει τον διδάσκοντα ο οποίος είναι υπεύθυνος για την οργάνωσή του, για τον καταρτισμό του προγράμματος των ομιλητών και για τις ακαδημαϊκές υποχρεώσεις και την αξιολόγηση των φοιτητών.

9.5. Αξιολόγηση φοιτητών

Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή γίνεται με ακέραιους βαθμούς στην κλίμακα 0 (μηδέν) έως 10 (δέκα). Οι βαθμοί από 5 (πέντε) έως 10 (δέκα) θεωρείται ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις του μαθήματος. Βαθμός χαμηλότερος του 5 (πέντε) σημαίνει ότι ο φοιτητής υποχρεούται είτε να επαναλάβει το αντίστοιχο μάθημα ή να επιλέξει άλλο στη θέση του. Στη δεύτερη περίπτωση το μάθημα στο οποίο απέτυχε διαγράφεται από τον φάκελό του.

Εξαίρεση στον ανωτέρω κανόνα αποτελεί η βαθμολόγηση της ΜΕ, η οποία μπορεί να βαθμολογηθεί από τον Επιβλέποντα και την Επιτροπή Αξιολόγησης στην ίδια κλίμακα με ακέραια ή μισή μονάδα. Ο μέσος όρος βαθμολογίας που προκύπτει διαμορφώνεται σε αριθμό που μπορεί να περιέχει μέχρι και ένα δεκαδικό ψηφίο.

9.6. Βαθμός Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ)

Ο βαθμός του ΜΔΕ υπολογίζεται ως ακολούθως: Ο βαθμός ενός εκάστου των Μαθημάτων και Θεμάτων που παρακολούθησε επιτυχώς ο φοιτητής στα δύο έτη σπουδών του, καθώς και ο βαθμός του Σεμιναρίου και της ΜΕ πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των διδακτικών μονάδων που του αντιστοιχούν κατά το Πρόγραμμα Σπουδών. Το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των δμ (120) και εξάγεται ο Βαθμός Διπλώματος, ο οποίος μπορεί να περιέχει μέχρι και δύο δεκαδικά ψηφία.

Ο βαθμός ΜΔΕ από 8.50 και άνω χαρακτηρίζεται ως	«Άριστα»,
Ο βαθμός ΜΔΕ από 6.50 έως 8.49 χαρακτηρίζεται ως	«Λίαν Καλώς»
Ο βαθμός ΜΔΕ από 5.00 έως 6.49 χαρακτηρίζεται ως	«Καλώς»

9.7. Παράταση και αναστολή φοίτησης

Μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια που λόγω σημαντικού κωλύματος δεν δύναται να παρακολουθήσει τα μαθήματα του Προγράμματος μπορεί με αίτησή του προς την ΕΔΕ που προσυπογράφει ο Σύμβουλος Σπουδών να ζητήσει άδεια αναστολής της φοίτησής του για ένα εξάμηνο και αντίστοιχη παράταση των σπουδών του. Αναστολή φοίτησης μπορεί να δοθεί το πολύ για δύο εξάμηνα, συνεχόμενα ή μη.

Ομοίως μετά από τεκμηριωμένη αίτηση φοιτητή ή φοιτήτριας που προσυπογράφεται από τον Επιβλέποντα μπορεί να δοθεί παράταση ενός εξαμήνου για την συμπλήρωση της ΜΕ. Η παράταση μπορεί να ανανεωθεί για ένα ακόμη εξάμηνο.

Μετά την συμπλήρωση τεσσάρων ημερολογιακών ετών από την πρώτη εγγραφή του/της φοιτητής/τριας που δεν έχει συμπληρώσει τις ακαδημαϊκές του υποχρεώσεις και δεν έχει αποφοιτήσει από το ΠΜΣ διαγράφεται μετά από απόφαση της ΕΔΕ.

10. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

10.1. Σύνταξη

Στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου κάθε ακαδημαϊκού έτους η ΕΔΕ συντάσσει το ακαδημαϊκό ημερολόγιο των δύο επομένων ετών (βλ. ανωτέρω, άρθρο 8).

10.2. Χρονολόγιο

(α) Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31^η Αυγούστου. Χωρίζεται σε δύο εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό.

(β) *Χειμερινό εξάμηνο*

Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 28^η Φεβρουαρίου.

Την εβδομάδα που προηγείται της τελευταίας Δευτέρας του Σεπτεμβρίου οργανώνονται συναντήσεις ενημέρωσης των φοιτητών/τριών σχετικά με τα Μαθήματα και Θέματα του εξαμήνου και το

Διεπιστημονικό Σεμινάριο. Την Παρασκευή της εβδομάδας εκείνης όλοι/ες οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να καταθέσουν την εγγραφή τους στη Γραμματεία μαζί με την αναλυτική δήλωση των μαθημάτων και θεμάτων που επιλέγουν.

Την τελευταία Δευτέρα του Σεπτεμβρίου αρχίζει η διδασκαλία των μεταπτυχιακών μαθημάτων, η οποία διαρκεί 12 εβδομάδες και συμπληρώνεται αμέσως πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων.

Οι διακοπές των Χριστουγέννων διαρκούν μέχρι τις 15 Ιανουαρίου.

Η περίοδος από 15 Ιανουαρίου μέχρι και 15 Φεβρουαρίου αφιερώνεται στην οργάνωση και διεξαγωγή του χειμερινού Θέματος Σχεδιασμού.

Η βαθμολογία για όλα τα Μαθήματα και Θέματα, καθώς και για το Διεπιστημονικό Σεμινάριο κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ το αργότερο μέχρι την Παρασκευή πριν από την τελευταία Δευτέρα του Φεβρουαρίου και γνωστοποιείται στους/στις φοιτητές/τήτριες κατά την διάρκεια της τελευταίας εβδομάδας του χειμερινού εξαμήνου, που αποτελεί και εβδομάδα ενημέρωσης και εγγραφής για το εαρινό εξάμηνο.

(γ) *Εαρινό εξάμηνο*

Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει την 1^η Μαρτίου και λήγει την 31^η Αυγούστου.

Τα μαθήματα αρχίζουν την πρώτη Δευτέρα του Μαρτίου και διαρκούν 12 εβδομάδες. Οι διακοπές του Πάσχα διαρκούν τρεις εβδομάδες, την Μεγάλη και τις δύο επόμενες.

Τα Θέματα Σχεδιασμού της θερινής περιόδου οργανώνονται στο διάστημα από τη λήξη των Μαθημάτων μέχρι την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου κατά την διάρκεια της θερινής περιόδου.

(δ) *Διεπιστημονικό Σεμινάριο*

Το Διεπιστημονικό Σεμινάριο διεξάγεται όλες τις εργάσιμες εβδομάδες χειμερινού και εαρινού εξαμήνου σε σταθερή ημέρα και ώρα που ορίζεται στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους.

11. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

11.1. Εκπόνηση

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τήτριες εκπονούν στο τέταρτο εξάμηνο των σπουδών τους Μεταπτυχιακή Εργασία, η οποία αποδεικνύει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν με εφαρμογή τους στην επίλυση ενός πολύπλοκου συνθετικού ή θεωρητικού θέματος. Η εκπόνηση της ΜΕ διαρκεί ολόκληρο το τέταρτο εξάμηνο των σπουδών.

11.2. Επιβλέπων καθηγητής

Για κάθε ΜΕ ορίζεται στην αρχή του δεύτερου έτους σπουδών από την ΕΔΕ Επιβλέπων καθηγητής, ο οποίος καθοδηγεί, συμβουλεύει και ενισχύει τον/την φοιτητή/τήτρια σε όλη τη διάρκεια του έτους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν μετά από τεκμηριωμένη αίτηση του φοιτητή και απόφαση της ΕΔΕ να αλλάξει ο Επιβλέπων μεταξύ τρίτου και τέταρτου εξαμήνου.

Όλα τα μέλη ΔΕΠ των συνεργαζομένων Τμημάτων καθώς και όλοι όσοι συμμετέχουν ως διδάσκοντες στο Πρόγραμμα μπορούν να ορίζονται Επιβλέποντες εκπόνησης ΜΕ.

Ένας διδάσκων μπορεί να επιβλέπει το πολύ μέχρι τρεις (3) ΜΕ.

11.3. Προϋποθέσεις έναρξης της διαδικασίας εκπόνησης

Προκειμένου ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τήτρια να μπορεί να προτείνει στην αρχή του δεύτερου έτους Επιβλέποντα πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 52 δμ Μαθημάτων / Θεμάτων των προηγούμενων δύο εξαμήνων. Φοιτητής/ήτρια που δεν έχει εξασφαλίσει την δυνατότητα έναρξης της διαδικασίας στο τρίτο εξάμηνο μπορεί να την ξεκινήσει στο τέταρτο. Στην περίπτωση αυτή ορίζεται ο Επιβλέπων στην αρχή του τέταρτου (εαρινού) εξαμήνου.

11.4. Ορισμός Επιβλέποντος

Η ΕΔΕ καταρτίζει στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου κατάλογο των φοιτητών/τριών που πληρούν τις προϋποθέσεις (έχουν πιστωθεί με τουλάχιστον 52 δμ) για να ξεκινήσουν τη διαδικασία εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Εργασίας.

Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τήτρια της παραπάνω κατηγορίας καταθέτει στη Γραμματεία του ΠΜΣ το αργότερο μέχρι την Παρασκευή της πρώτης εβδομάδας μαθημάτων δήλωση, με την οποία

προτείνει τη γενικότερη γνωστική περιοχή της ΜΕ και ένα μέλος της διδακτικής ομάδας του ΠΜΣ ως Επιβλέποντα. Στη δήλωση ο/η φοιτητής/τήτρια αναγράφει υποχρεωτικά και το όνομα ενός ή περισσότερων άλλων διδασκόντων με αλφαβητική σειρά, με τους οποίους θα επιθυμούσε εναλλακτικά να εκπονήσει την Εργασία του.

Μέσα στη δεύτερη εβδομάδα του χειμερινού εξαμήνου η ΕΔΕ καταρτίζει τον πίνακα των φοιτητών/τριών που θα ξεκινήσουν τη διαδικασία με τους αντίστοιχους Επιβλέποντες καθηγητές.

Κατά την κατάρτιση του πίνακα, εάν ένας διδάσκων έχει έως τρεις προτάσεις φοιτητών/τριών για να ορισθεί ως Επιβλέπων, ορίζεται αυτόματα. Εάν ο διδάσκων έχει περισσότερες από τρεις προτάσεις, επιλέγει ο ίδιος τρεις από αυτές.

Για τους/τις φοιτητές/τήτριες για τους/τις οποίους/ες δεν έγινε δεκτή η πρώτη επιλογή τους ορίζεται Επιβλέπων από τις εναλλακτικές επιλογές τους ανάλογα με τον φόρτο κάθε διδασκοντος.

11.5. Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Εργασίας

Η ΜΕ εκπονείται σε δύο στάδια. Στο πρώτο κατά την διάρκεια του τρίτου εξαμήνου συντάσσεται προσχέδιο της ΜΕ αναφερόμενο στην ανάλυση, θεωρητική και πραγματολογική, του θέματος. Η ερευνητική αυτή προεργασία περιλαμβάνει σαφή ορισμό του θέματος, διατύπωση του στόχου και της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί, βιβλιογραφική ενημέρωση και τεκμηρίωση του θέματος και άλλα (συλλογή στατιστικών, φωτογραφικών, ιστορικών στοιχείων, τυχόν συνεντεύξεις, στοιχεία γηπέδου κλπ).

Η ερευνητική αυτή εργασία παραδίδεται σε προσχέδιο στον Επιβλέποντα το αργότερο την τελευταία ημέρα πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων και επιστρέφεται από αυτόν με παρατηρήσεις το αργότερο την τελευταία ημέρα του χειμερινού εξαμήνου. Την ίδια μέρα ο/η φοιτητής/τήτρια καταθέτει στη Γραμματεία του ΠΜΣ δήλωση που προσυπογράφει ο Επιβλέπων ότι προτίθεται να συμπληρώσει και να παρουσιάσει την ΜΕ του/της το επόμενο εξάμηνο. Κατά το τέταρτο, εαρινό εξάμηνο ολοκληρώνει την ΜΕ του/της ακολουθώντας και τις παρατηρήσεις του Επιβλέποντος.

Ο Κανονισμός Σπουδών περιέχει οδηγίες (μέγεθος και μορφή σελίδων, κειμένου, σχεδίων περιεχομένων, βιβλιογραφικών παραπομπών κλπ) για την εκπόνηση της ΜΕ, τις οποίες πρέπει να τηρεί απαρεγκλίτως ο συγγραφέας.

Η ΜΕ κατατίθεται σε οκτώ αντίτυπα, ένα στην Γραμματεία του ΠΜΣ με ψηφιακό αντίγραφο, ένα για τον Επιβλέποντα, τρία για τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης και ανά ένα στην Βιβλιοθήκη κάθε συνεραζόμενου Τμήματος.

11.6. Παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Εργασίας

Οι Μεταπτυχιακές Εργασίες παρουσιάζονται δημόσια τρεις φορές το χρόνο, κατά μήνα Ιούνιο, Οκτώβριο και Φεβρουάριο. Το πρόγραμμα παρουσιάσεων και η Τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης που αντιστοιχεί σε κάθε ΜΕ ορίζεται σε κάθε περίοδο από την ΕΔΕ ανάλογα με τον αριθμό των υποψηφίων. Η παρουσίαση λαμβάνεται υπόψιν στη συνολική αξιολόγηση της ΜΕ και ο βαθμός της έχει βαρύτητα 20% στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού.

11.7. Αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Εργασίας

Η ΜΕ και η παρουσίασή της αξιολογούνται και βαθμολογούνται από τον Επιβλέποντα Καθηγητή και από τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης.

Στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους η ΕΔΕ ορίζει ανάλογα με τον προβλεπόμενο αριθμό ΜΕ, μία ή περισσότερες Επιτροπές Αξιολόγησης, οι οποίες ισχύουν για όλο το έτος. Στην περίπτωση περισσότερων της μιας Επιτροπών η κατανομή των ΜΕ σ' αυτές γίνεται αμέσως μετά την παράδοση των δηλώσεων για πρόθεση συμπλήρωσης της ΜΕ με αλγόριθμο τυχαίας κατανομής και με κριτήριο τον ισοδύναμο φόρτο μεταξύ τους. Εάν ο Επιβλέπων τύχει να είναι και μέλος Επιτροπής βαθμολογεί μόνον ως Επιβλέπων.

Για την βαθμολόγηση χρησιμοποιείται ειδικό Φύλλο Αξιολόγησης που συμπληρώνεται από τον Επιβλέποντα και τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης. Στο Φύλλο αυτό εκτός από τους επιμέρους βαθμούς περιλαμβάνονται και τα αντίστοιχα σχόλια αξιολόγησης των βαθμολογητών.

Η βαθμολογία γίνεται με βαθμούς που μπορούν να περιλαμβάνουν μισή μονάδα. Ο μ.ό. υπολογίζεται αντίστοιχα μέχρι ένα δεκαδικό ψηφίο. Ο Επιβλέπων και κάθε αξιολογητής βαθμολογεί χωριστά το

περιεχόμενο της ΜΕ και χωριστά την παρουσίασή της. Ο βαθμός κάθε κριτή διαμορφώνεται από τον μέσο όρο των δύο χωριστών βαθμολογήσεων (βαρύτητα 80% η πρώτη και 20% η δεύτερη). Στη συνέχεια εξάγεται ο μ.ό. των βαθμών των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης. Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τον μέσο όρο του βαθμού της Επιτροπής και του βαθμού του Επιβλέποντος.

Τα Φύλλα Αξιολόγησης όλων των ΜΕ κατατίθενται ταυτόχρονα στην Γραμματεία του ΠΜΣ το αργότερο την τελευταία ημέρα του εξαμήνου αμέσως πριν από την σχετική συνεδρίαση της ΕΔΕ.

12. ΠΟΡΟΙ - ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το ΠΜΣ χρησιμοποιεί τους χώρους και τα εργαστήρια των εμπλεκόμενων τμημάτων για τη λειτουργία του και καλύπτει οικονομικά τις υπόλοιπες ανάγκες του με τη χρηματοδότηση του Υπουργείου Παιδείας και με ενισχύσεις από φορείς και Ιδρύματα που προβλέπουν την χορηγία υποτροφιών σε σπουδαστές. Ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους το ΠΜΣ επιδιώκει να εξασφαλίσει οικονομική ενίσχυση στους μεταπτυχιακούς σπουδαστές του είτε με την μορφή υποτροφιών ή έμμισθης μερικής απασχόλησης στις δραστηριότητες του προγράμματος.